

Биһир дойдутаахпыт Василий Егорович ПЕТРОВ – АЙЫЛ Россия Суруйааччыларын союһун чилиэниин талылына

КӨМҮС БАЛЫК КҮРЭБЭР

(Айыл биһир хоһоонун туһунан)

Күн көрөр,
От үүнэр,
Чыычаах ыллыыр. – диир курдук тыллары, этиилэри түөртүү строкалаах күпүлүөттөргө чөмөдөлөөн хоһоон диир суруйуу хоһоон буолбатах. Хоһоон туох эмэ сонун санааны (мысль, смысл) уустук-ураннык уонна уобарастаан (образ) этиэхтээх. Манньык суруйуу дьиниэхэ поэт буолбут, ол таһымыгар тийбит кийиэхэ эрэ кыаллар.

Дэа маныаха бу күнүөргэ Россия Суруйааччыларын союһун чилиэни билэтин тутар поэт Айыл (улуустугар Диринг бөһүөлүгэр олорор Василий Егорович Петров) 2004 сыллаахха "Бичик" Национальной киинигэ кыһатыгар бачээтээн тахсыбыт "Кыһаттаах санаа" диир кинигэтигэр тэҥ "Кыһынны мунха" диир ааттаах биһир хоһоонун ырытан көрүөхпүтүн сөп.

Айыл бу хоһоонун өссө өрдөөрүтэ – 1986 сыллаахха айбыт. Ол иннинтэ-кинниттэн илиитин араарбакка суруйар поэт маастарыстыбата үрдээн, ити суруйааччы билэтин ылар ситиһиллэннэр.

Холобурга көрдөрөр хоһооммут тобус күпүлүөттээх. Бастакытыгар мунхалы бараллаа этиллэр:

Мунхалаары мунһуостаммыт,
Массынаа олороммут
Тигинтэн, дэа, кэлибит
Тийиэх буолбут эбэбитигэр.

Мунхалааһын диир – балыктааһын. Онтон атын санаа мунхалы кэлбит кийиэхэ суоҕа чакчы. Оттон поэт Айылга онук буолбатах эбит – бэйэтин айар дьарыгар сыһыаран, дьүөрэлээн, бу мунхалааһын кинини итинтэн букатын атын санаага тиздэр.

Кими эрэ кэтэспиттии,
Көтөтөн, сырдаан ыанньыбыт-тыи,

Ыраас илиис буолан сытар.

Алаас күөлэ аныгытыгар, – диир ааҕабыт иккис күпүлүөккэ. Маңан хаарынан сырдык нэлэһийбит, тэпсиллэ илик күөл кизлитэ позакка ыраас илиис кумааҕы буолан көстө түһэр. Онно:

Туона үктээн, чардаат тэһэн,
Туттан-хаптан саҕалыахпыт,
Ырыа-хоһоон суруйардыи
Ыраас хаары оймоохтуохпунт, – диир автор. Ол эбэтэр күөл ньуурун ыраас илиһигэр (изнигэр) хоһоон айыллыта саҕаланар. Салгыы:

Ойуу тылы дьүөрэллирдиин,
Ойбон-оһуор аныһыахпыт,
Чопчу тылы сүүмэрдирдиин,
Чопчур мууһу сүүрдэһиэхпит.

Хоһоон тылыны кэккэлээммит,
Хототостуу субһуохпунт,
Хатыһынан ырыһылааммыт,
Хаайан-күйөһн илдьиһиэхпит.

Утүө тылбыт курдук көнө
Утүмэри сүүрдүһүөхпунт,
Бигэ тылбыт курдук бөһө
Бөһүмэни тардыһыахпунт.

Тахсыы чардаатыгар тийиэ
Табылдаммыт үлэһиэхпит,
Мунхабытын таһаараары
Мунһуустуохпунт, айманнаахпыт.

Балык кэлэрин билгэли
Биһизийэхтээн билгийиэхпит,
Бастакы хоһоону ааҕардыи
Бары даҕаны долгуйуохпунт.

Дэа, итинник үлэлээн-хамсаан
хоһоон айыллына, баар буолла. Ай-ымны түмүгэ эмэ ону этэр:

Баһаам балыгы баһаммыт
Бүтэй үөрсэ туруохпунт,
Күлүм тыллаах хоһоон курдук
Көмүс балыгы хостуохпунт.
Көрөрбүт курдук, поэт мунха-

лааһыны бэйэтин суруйар идэтигэр нэгэн хайдах курдук уобарастаан, хаарытан хоһоон айан таһаарытты! Букатын атын, кийи үөйбөтөх өттүттөн! Манньык буолар талааннаах поэт үлэһэ. Дьингэр, хоһоон темата бөрт судургу этэ эбэтэр: күөлгэ кэллэ, мунхалааһын, балык ыллы.

Айымны сэгээрдиһэр атын да өрүттэрэ элбэхтэр. Холобур, сүрдээх бөртөн тэҥизбиллэр бааллар:

Кими эрэ кэтэспиттии,
Көтөтөн, сырдаан ыанньыбыт-тыи.

Ойуу тылы дьүөрэллирдиин,
Ойбон-оһуор аныһыахпыт,
Чопчу тылы сүүмэрдирдиин,
Чопчур мууһу сүүрдэһиэхпит...
Хоһоон тылыны кэккэлээммит
Хототостуу субһуохпунт...
Утүө тылбыт курдук көнө
Утүмэри сүүрдүһүөхпунт,
Бигэ тылбыт курдук бөһө
Бөһүмэни тардыһыахпунт...
Бастакы хоһоону ааҕардыи,
Бары даҕаны долгуйуохпунт...
Күлүм тыллаах хоһоон курдук
Көмүс балыгы хостуохпунт.

Автор тыла-өһө бөрт хомоҕой, истин-иһирэх, кийини, ааҕааччыны бэйэтигэр сыһыары тардар. Чопчур муус, күлүм тыл, көмүс балык диир курдук булумһуларга да сөптөөх эпитеттэри амыз көрсөбүт.

Бу поэт сыччаа биһир түбэһиэх ыллылыбыт хоһооно. Оттон кини төһөлөөх үксү суруйда-айда. Илин тийбит элбэҕэ. Онно күйгүрү уста сырыттаһара, көрүлүү бонһоон эрдэхтэрэ эгин бөйүлээх талы-талба көмүс балыктара.

Биһир дойдутаахпыт В.Е.Петрову-Айылы Россия Суруйааччыларын союһун чилиэниин ыллылы-быккынан "Чурапчы" айар холбоһук, "Диринг уоттара" литературнай түмсүү, улуустааҕы киинизммит

библиотечнай ситим "Алтыс" литературнай-музыкальной салонун, "Сага олох" хаһыат редакциятын ааттарыттан итиник эрдэһиһит! Манна даҕатан эттэххэ, тыа сириг бөһүөлүгэр тэриллибит "Диринг уоттара" литературнай түмсүүбүтүттэн Россия Суруйааччыларын союһун икки, Россия Журналистарын союһун үс чилиэниэрэ үүнэн тахсыбыттара үөрүүлээх, астык.

Василий Егоровичка инникитин да уһун сылларга сурулла илик ыраас илиис буолан нэлэһиэх көрсөр күөллэргэ бар дьонгун кытта мунхалааһа – хоһоон баһа барса тураргар баҕарабыт.

Роман ДАНИЛОВ, поэт.

Хаартыскаҕа: поэт Айыл (ханаһа) уонна кини "Алаас кыһына" диир хоһоонугар киник кэрэхсэммит ырыа мелодиятын айбыт Григорий Дунаев. Бу ырыаны талааннаахтык толорор Вера Аманатова бэл псевдонимна Алаас кыһына дэһиттэ.

Чурапчы орто оскуолаты үбүлүйдээх үөрэх дьылыгар

Билиини – сайдыыны өрө тутан

Оскуолабыт үөрэтэр үлэтин туһунан кылгастык билиһинирдэхпиз баҕарабын.

Билиги педагогическай коллективпыт сүрүн үлэтигэр проблемата "Үөрэх хаачыстыбатын тупсарарга дьин-көргөһү уонна общественноһы кытта кыттыһан, үлэни айымньылаахтык тэрийи". Бу сыалы соругу толоробутугар үлэбит биһир сүрүн хайысхата – учууталлар идэлэрин таһымын үрдэти. Итиннэхэ кинилэр айылгыларын сыныктаан, кыахтарын арыһан, ону толору туһаналларыгар көмөлөһөн, хас биһирдиги учуутал ис кыаһар, баҕатыгар олохуран үлэни тэрийэ сатыыбыт. Учууталлар үөрэх үлэтигэр индэлэрин үрдэтэр институт проблемнай, фундаментальной курстарыгар, улууска, республикаҕа ытыллар араас семинардарга, субэ мунһахтарга кыттыһыны ыллылар. Үлэ опытын тарҕатарга улахан болгомото уурулар. Ол курдук педагогтар республиканскай НПК-га, региональной "Портнягинскай ааҕыларга", республиканскай "Ла-

вентьевскай ааҕыларга", "Наукаан дьарыктанар ыччат" республиканскай декадатыгар, улуустааҕы "Аспирантскай ааҕыларга", сага технологияны туһаныыга оскуолабытыгар ытыллыбыт идэлээх иһинэн "Сравнительные особенности инновационной и традиционной педагогики" семинарга учууталлар көхтөөхтүк кытыннылар. 2005-2006 үөрэх сылыгар сонун уонна кэскиллээх тэрээһин буолла. Ол курдук, 5 илин эгэр кинини уопсай үөрэхтээһин оскуолаларын кытта хардарыта үлэлээн, педагогтар опытыгарын тарҕатарга, оҕолор икки ардыларыгар предметнай олимпиадаҕа, спорка күрэхтэһэргэ дуоҕабар түһэрсинтэ буолла. Бастакы түмсүү билиги оскуолабытыгар буолла. Учууталлар маастар кылаастары ытыллар, сага технологияҕа семинарга кыттан, опыты атаастаһылар. Ону таһынан, 2005-2006 үөрэх сылыгар, оскуолабытыгар, улууска 58 аһаас урук бэрилиннэ 12 педагог "Учуутал учууталга" кэтэхтэн кон-

курска кытыһа, саха тылын уонна литературатын учуутала С.И.Еремеева 3-с миһтэни ылла. Улуустааҕы эдэр учууталлар конкурстарыгар биолог А.И.Билокина 1-кы миһтэни ылан, "Признание-2006" үрдүк аатын сүктэ.

Ону тэҥэ оҕолорбут, улуустааҕы олимпиадаҕа, физматбойга 31 үөрэнээччи кыайылаах уонна призер буолла, Оксентиникова Ньургунна 10-с кылаас (учуутал В.В. Оксентиникова) республикатааҕы технология олимпиадатыгар 3-с миһтэни ылла. Улуустааҕы уонна региональной "Кэскиллээх харды" НПК-га, региональной "Красильниковскай ааҕыларга", "Агроааҕыларга", үөрэнээччилэр физическай култураҕа бастакы республикатааҕы фестивалларын чэрчитинэн "Спортивный стиль жизни" НПК-га көхтөөхтүк кытыннылар. Холобур, Алена Быганова 8-с кылаас (учуутал Л.Г. Слепцова) "Специфика цветовых прилагательных в языковом сознании якутов" дакылаатынан региональной "Кэскиллээх харды" НПК-га 1-кы миһтэни, Алеша Михайлов 7-с кылаас (учуутал Г.А. Макарова) "Влияние никотина на организм человека" дакылаата "Кэскиллээх чинчийээччи" номинацияны ылла.

60-с сыллар үлэтигэр туһунан, 1996 с. хайысхалаах үөрэтинни саҕалаабыһыт. Билигин идэҕэ туһаайар сыаллаах, манньык сүрүн кылаастарга оҕолор талан үөрэнэллэр: физико-математическай, естественнай, гуманитарнай, техническай, историко-правовой. Учууталлар уруогу таһынан оҕолор үөрэххэ киирэртэ туттарар предметтарыгар тус туһаайылаах эбии дьарыктары утумнаахтык ысталлар. Ошон бу үлэбит оҕо талан ылар идэтигэр бэлэмнэһитэр кыаһы биһэр. Түмүк да үчүгэй. Сыл ааһы выпускниктарбыт үөрэххэ киирэлэрин көрдөрүүтэ тупсан иһэр. 2005-2006 үөрэх сылыгар 112 выпускниктан 1 оҕо кыһыл көмүс, 1 оҕо үрүн көмүс мэтээлинэн бүтөрбүтэ. Үөрэнээччилэрбит 86,8 бырыһыана үрдүк уонна орто,

үөрэх устудьуона буолдулар. Оттон сорох оҕолорбут начальнай политехническай лицейдэргэ, "Арчы" УПК-га идэ ылаары киирдилэр.

Бу үөрэх сылыгар үлэтигэр сүрүн проблемабытын дигринтэн, тупсаран, сорох оҕо оҕо оскуолаһы бүтэрэһитэр идэлээх буоларын хааччыларга быланнаабыт. Ол курдук автодело, технология (кыргыттары инстэнэргэ, уолаттары уһаарга үөрэтти) анал курстары киллэрэбит.

Учуутал идэтин баһылаабыт үтүс выпускниктыт үөрэппит учууталларынан бэйэлэрин билиһинирин, көрүүлэрин, сатабылларын, дьондорун хардарыта байытыһан, үөрэтин хаачыстыбата тупсарыгар туруулаһан үлэһиллэриттэн улахан педагогическай киз туттабыт. Идэҕэ туһаайар үлэбит кэскиллээх диир сыаналыыбыт.

Г.С.МОНАСТЫРЕВА,
директоры үөрэх
чааһыгар солбуйааччы.

СПОРТ СПОРТ СПОРТ

ӨРҮҮ БАСТЫННАР КЭККЭЛЭРИГЭР

бэйгэ сүүрэн, волейболлоон бүсгүйнхээ сүүрэн күүс буолбута. Кыһын теннис күрэхтэһиһигэр нэһилиэтин аатыттан кыттан бастаабыта.

Софья спордунан бэйэ кылааска үөрэнүгүтүн умсугуйан туран дьарыстаммыта. Остуол тенниһигэр аан бастаан физкультура учуутала Гаврил Гаврильевич Яковлев дьарыктаабыта. Ол түмүгүр 1963 сыллаахха оскуолатын абсолютнай чемпионатынан буолбута. Нонгүө сылыгар Чурапчы орто оскуолатыгар үөрэнэ киирбитэ, онно тренериэн элбэх ыччаты спорка уһуйбут Василий Петрович Захаров буолбута. Софья остуол тенниһин сөргө хайыһарынан, сүүрүүнэ, гимнастиканан эмээ дьарыктааммыта.

Тренер В. П. Захаров ыгырылыһан Москваттан Голованов диин тренер кэлэн ый устата оворору теннис кистэлэннэригэр уһуйбута. Чурапчы ороһоро элбэх күрэхтэһиһигэр сылдьар буолбуттара. Секцияга спорду олохторун аргыһа онотубут эдэркээн Алексан Догор-

дуров, Альбина Поисеева, Константин Григорьев баалара. Кыралары ага саастаахтара Любовь Попова (Барашкова), Мария Кривошкова, Клара Собакина (Оконешникова) көрүлүүллэрэ. Бэйэ-бэйэлэрин кытта иһин-көһүн тардыһыһа Софья атыттары баһыйара, ол иһин ороһор республикакатаары күрэхтэһиһигэр кыттар чыстаммыта. Онно кыайыһы ситиһэн хамаанда Сибир уонна Дальнай Восток күрэхтэһиһигэр кытта Улан-Удэ куоракка көшүтэ. Ити күрэхтэһиһигэр Софья маннайгы разряд нуорматын толорбута. Кэлин "Урожай" ДСО күрэхтэһиһигэр Оренбург, Чита куораттарга тийээн улахан дьонунун тургустуспута, чурапчылар ааттарынан суоһарын ити улахан түһүлгэлэргэ чыстээхтик көмүскээбитэ, хамаанда бириэстээх миэстэлэртэн түспүтэрэ. 1968 сыллаахха "Урожай" ДСО биридэһилээн бастыһар иһин күрэхтэһиһигэр кыттан төхөк миэстэлээбитэ.

Софья Николаевна олох оро сааһыттан күн бүгүгүр дьэри

нэһилиэтин араас спортивнай күрэхтэһиһигэр ситиһилээхтик көмүскээтэ. Бары көрүгүнүгэр бириэстээх миэстэлэртэн түспүтэ. Ону киһи аргыһыгар харалла сытар элбэх миэстэлэрэ, грамоталара, дипломнара түһүлгүлүлэр. Теннискү ситиһиһигэр тренериэн В. П. Захаровы кытары сибээстиир "Мин киниэхэ үөрэхпиниһин кини туттабын, муһура суох махтаабын, үтүө киһи аата умкулубатыгар баарабын", - диин махтаана ахтар.

Софья Николаевна төһө да бочуоттаах сывыалаһыта таһытар, таһылар идэтин таһаарыһаахтык үлэллэр, уһууһан кырачааннарын музыка көрө миэстэтигэр уһуйар. Манна дартан тэтэххэ, бэйгэ бөрүтөөхкө ырыаһыт, сцена ветерана. Нэһилиэтин общественнай олоһун иһинэргэлэртэн, саала-очуулартан биридэстэрэ. Дьонун-сэргэтин кытары уопсай тылы кэбэстэтик булар, элбэхкө майгылаах, үтүө дууһаах киһи. Ол да иһин эрэнэн-итэргээн ветераннар сөбүлэһэрин пред-

седителлээн бэлбэрдыабыттара. Кини тэрийиһигэр нэһилиэк кырдыагастара бары ыһтылар дьаһалларга, субсугуһууһтарга көхтөөхтүк кытталлар. Бойкаларын көрүлүүһигэр иһин хөр тэрийиһигэрэ.

Софья Николаевна - илээх-эйэлээх дьах-көргөн күн күбөй ийгэ, 4 сөн таппалаах эбэтэ. Таппалары өйүүрүгүһа, сөбөккү арааһа көлүһүр, хотонугар хороһор муосталар иһтиһилэр. Олоһун аргыһа, кылаабынай бухгалтерияһын үлэһит Гаврил Гаврильевич суох буолуоттан дьах-көргөн бары кыһалатын, түбүгүн ороһорун кытары тэннэ сүккөн, быһаарсан олоһор. Дьах, иһинэһэ олох ороһор үөһүгэр үлэһин-хамсыһан олоһор майгылаах бастыһа, үлэһит үтүөтэ Софья Николаевна Соркунова.

Г. ПЛАТОНОВ,
"СР физическэй
культура уонна
спорт сайдыыһыгар
үтүөлэрин иһин"
бөлүөх хаһаайыһа.

ЫЙЫТ - ЭППИЭТТИИБИТ

Бырыһыанга биэрбит харчыбын ирдээн дьыала түһэрэрбэр хайа суут быһаарарый, онно туюх докумуоннар наадаларый?

М.Макарова, Чурапчы.

Эппиэттиир Чурапчытаагы 35 №-дээх (мировой) суут суруксута Иннокентий Иннокентьевич Лыткин:

- 50 тыһ. солкуобайга дьэри сууманы ирдэһэргэ бийиэхэ кэлэбит. Онтон үөһэ сууманы оройуоннаагы (федеральной) суут быһаарар. Бийиэхэ дьыала тэрийэргэ манньк докумуоннар ирдэнэллэр:

- 1) ирдэбил-сайабылманна (2 копия);
- 2) өскөтүн расписка суруйтарбыт эбэтэр дүрбүгэр түһэрсинбит буоллаххытына, олоһут нотариуһунан бигэргэммит копиялара;
- 3) туһулар баар түгэниһигэр, киһилэр быһаарыы суруктара;
- 4) государственной пошлина квитанцията (гос. пошлина төһө сууманы ирдэһэргит-

тэн тутулуктаах, маны бастаан бийиэхэ кэлэн быһаартарарыт, онтон баанга тийээн төлүүгүт).

xxx

Мин огом 5 ыйа, бороһуох үүтүмүн аһымыр. Огобор государствамтан босхо үүт ылар кыахтаахпын дуо? "Молочная кухня" диин баар дуо?

Эдэр ийэ Мария М.

Эппиэттиир оҕо консультациятын педиатр-бырааһа Ольга Петровна Габышева:
- "Молочная кухня" диин билигин суох. Талонууан "НАН" эрэ диин үүтү биэрэбит. Талон ыларга социальной управлениеттан эһини ыйдаагы дохуоккут дьах-көргөн чилиэттэригэр түгээтэххэ, алын кээмэйгэ (прожиточной минимум) тийбэттин туһунан ыспыраапка ааралыахтааххыт. Очотугар оҕо үтүөтүгүтүн 1,5 сааһыгар дьэри босхо үүт ылыахтааххыт.

Күндү ааҕааччыларбыт "Ыйыт - эппиэттиибит" рубрикага көхтөөхтүк ыйытыһаларда киллэрэргитигэр ыгырабыт. Өскөтүн эһини муһаарар ыйытыктаах, саарбаҕалыыр санаалаах буоллаххытына ыйытыккытын сурукка киллэрэн, телефонуна даҕаны редакцияга тиксэринг. Ыйыт эһини сүүрэр атааххыт, истэр кулгааххыт буолан тураммыт туһааннаах дьонтон хоруйу ыламыт хаһааппытыгар бэчээттиэхпит.

"СО" корр.

САЛЛААТ СУЛУУСПАТЫН ИҢИИ НАҔАРААДАЛАНА

Болтоно нэһилиэгэр олоһор Дария Гаврильевна уонна Василий Митрофанович Жирковтарга кыра уоллара Роман Приморской кыраай Артем куоратыгар сулууспалыыр чааһыттан манньк ис хоһоонноох Грамота кэллэ:

Грамота. Награждается рядовой Жирков Роман Васильевич.

За разумную инициативу, усердие, высокий профессионализм, проявленные при выполнении специальных задач. Выражаю уверенность, что Вы и впредь будете служить примером добросовестного исполнения своего патриотического долга перед нашей великой Родиной - Россией.

Командир войсковой части 61230
полковник И.Иванов.

КУЙААР ХАРЫСХАЛА

Тахсар үйэ бэлэтиһин сарданалар буолулар. Эһаан билбэт сана ээргитэ Водолей сулус бөлөһүттэн күннэри-түүннэри Ийэ сирбэт эйгэтин уларытар, бэйэтин кытта билиһиннэрэр ииформациятын биэрэр. Хаалбыттары ыраастыыр, туйгуннары тирэх оноттор, сохтору туоратар. Хамсыыр-хамсаабат эйгэ саҕаны ыраастык ыһынар, уларытар кыһалда ханык баһарар эттиккэ улахан охсууһан барар. Дьах, ол охсууһары ыһаатын, охсуута суох Водолей эпохатыгар киирэрин наадыйтар сирдээри "Харысхаллары" сабаннар, сана бириэмэрэ сайдыы үлэтин символа түстэ "Харысхалынан". Бу "Харысхалы" ыһыт киһи чараас эттиктэрин уларытан сана бириэмэрэ охсуута суох, сыһынастык киирэр уонна үлэлээн бүтүт энергия мөһүйүн бэйэтигэр туоратар.

Олох сүүрээтэ тосту уларытар кэрдиһигэр дьон үксэ ыарыһа эрийэн көрсөр. Тыһынаах хаалбыттар тосту уларытан кииг көрүстээх, сырдык ырааах дьонго кубулуйаллар. Мэһини эти-хааны салайар түгээтэ үөскээтэ да киһи олоһо өй-санаа сүүрээнигэр киирэр, космопланетарнай турукка тахсар. Сир уонна Улуу Эйгэ орто буолан бэйэтин сайдыытын талбыт өттүнэн салайар. Сиргэ олоһор эйгэ киирбэтин айыһа да, уу да тыһынар тыһынаахха охсуу биэрэн эрэр. Кырдыһыт өрүү бириэмэрэ чутаһан олох уһуна баа хоту уларыһыһа, киһи бэйгэ хас сым олоһорун быһаарыһа. Атааннаһы сүтэр, эйэлээх сыһыан үөскүүр. Урукку бириэмэрэ киһи сана кэрдиһик тахсарыгар бастаан өлөр, онтон сана тэһим үлэлэтэригэр оннук тэһимээх нуруоһа киһилэр курдук тас көрүгү ыһынан төрүүр.

буолууһа өлүү суох кээмгэр биэр бөлөхтөн атынга көһөн эрэ бэриллэр, Айыт Айыһаларыт сир дьонун харыстаан, көмөлөһөн анаан онотторбут "Харысхаллары" көмөгүнөн.

Сир дьонно сулустартан төрүттээхтэрин уһууһан муһа сылдьаллар, таабырыһа төбөрү кистээн сытар. Мэһини айыһылан истэрин айыһа умнулуубут чаччылар күлүмүрдээн тахсаннар сир дьонун уһууһунарыахтара. Куттарын эбэтэр бэйэлэрин ие дьиннэрин өйдөөбүт дьон Улуу Эйгэ сүүрээни ыһыһан сайдыыһылар түргээтир. Киһи-аймагы күүһүгэр киллэрбит карма остууһан ыарыһа дьин суох буолар. Дьоллоох Уйэ аартыга арыллар. Сөгүннэ 3, 4 чыһыһалларыгар 2005 сылга харчы Халыг Хаххата оҕоһуһан чараас эйгэ үлэлэтэ. Харчы үлэтэ түмүктэнэ.

Өй-санаа пространствоһун онорон Айыһа халлаан арыллар символун-бэлэтигин биэрдиһэр. "Символ Победы" диин сана харчы үйэтин үлэтэ сараланы. Киһи-аймак өйө уонна харчыта Күн өйүн кытта биэр ситимгэ киирда. Маны этэлэр: "Ого - олох! Күн, Ый оҕоһуулаах, дьин Кэрэ эйгэлээх" диин. Манньк бөлөһүтээх, символаах киһиэхэ харчы куруук баар буолуо. "Харысхал" бэйгэ үлэһин, сана үйэ киһигэ буоларгар бөлөһүт. Онон "Водолей" эпохатыгар киирэрэ хайаан да таба өйдөтү улуустуу бары олохтоохтору Куйаар "Харысхалы" ыһыһыт Ытык Илэһитин түргэн тэһимнэн толорорго дьулуһун диин ыгырабыт.

Билсэр телефоннар:
42-287, 41-173, 42-484.

"РА" БӨЛӨХ
УЛУУСТААҔЫ САЛААТА.

